



Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a șasea)

15 iunie 2017 *

„Trimitere preliminară — Directiva 97/67/CE — Articolul 9 — Libera prestare a serviciilor — Servicii poștale — Noțiunile de serviciu universal și de cerințe esențiale — Autorizații generale și individuale — Autorizație de a furniza servicii poștale în executarea unor contracte negociate individual — Condiții impuse”

În cauza C-368/15,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă, Finlanda), prin decizia din 10 iulie 2015, primită de Curte la 14 iulie 2015, în procedura inițiată de

Ilves Jakelu Oy,

cu participarea:

Liikenne- ja viestintäministeriö,

CURTEA (Camera a șasea),

compusă din domnul E. Regan, președinte de cameră, și domnii A. Arabadjiev (raportor) și C. G. Fernlund, judecători,

avocat general: domnul P. Mengozzi,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Ilves Jakelu Oy, de H. Piekkala și de I. Aalto-Setälä, asianajajat;
- pentru guvernul finlandez, de H. Leppo, în calitate de agent;
- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de S. Fiorentino, avvocato dello Stato;
- pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;
- pentru guvernul norvegian, de I. Thue și de C. Rydning, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: finlandeza.

— pentru Comisia Europeană, de P. Costa de Oliveira și de P. Aalto, în calitate de agenți,
având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea Directivei 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului (JO 1998, L 15, p. 14, Ediție specială, 06/vol. 3, p. 12), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2008/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 februarie 2008 (JO 2008, L 52, p. 3) (denumită în continuare „Directiva 97/67”).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei acțiuni introduse de Ilves Jakelu Oy împotriva deciziei valtioneuvosto (Consiliul de miniștri, Finlanda) din 30 ianuarie 2017 prin care o autorizație pentru furnizarea de servicii poștale a fost supusă obligației respectării anumitor cerințe.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Considerentul (15) al Directivei 97/67 are următorul cuprins:
„Întrucât dispozițiile prezentei directive referitoare la prestarea serviciului universal nu aduc atingere dreptului prestatorilor serviciului universal de a negocia contracte individuale cu clienții;”
- 4 Potrivit articolului 2 din directiva menționată:
„În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:
[...]
13. «furnizor de serviciu universal» înseamnă furnizorul public sau privat al serviciului poștal care asigură totalitatea sau o parte a serviciului universal poștal într-un stat membru, a cărui identitate a fost notificată Comisiei în conformitate cu articolul 4.
14. «autorizații» înseamnă orice autorizație care stabilește drepturi și obligații specifice sectorului poștal și care permite întreprinderilor să furnizeze servicii poștale și, după caz, să instaleze și să opereze rețele proprii pentru furnizarea unor astfel de servicii, sub forma unei autorizații generale sau licențe individuale astfel cum sunt definite în continuare:
— «autorizație generală» înseamnă o autorizație, indiferent dacă este reglementată de o «licență pe categorii» sau de dreptul comun și indiferent dacă această reglementare impune proceduri de înregistrare sau de declarare, care nu solicită furnizorului de servicii poștale în cauză să obțină o decizie explicită a autorității naționale de reglementare înainte de a exercita drepturile ce rezultă din autorizație;

- «licență individuală» înseamnă o autorizație care este acordată de o autoritate națională de reglementare și care oferă unui furnizor de servicii poștale drepturi specifice sau care supune activitățile întreprinderii la obligații specifice suplimentare față de autorizația generală, după caz, dacă furnizorul de servicii poștale nu este abilitat să exercite drepturile în cauză până în momentul în care a primit decizia din partea autorității naționale de reglementare.

[...]

19. «cerințe esențiale» înseamnă motive generale fără caracter economic care pot determina un stat membru să impună condiții pentru furnizarea serviciilor poștale. Motivele sunt confidențialitatea corespondenței, securitatea rețelei în cazul transportului de bunuri periculoase, respectarea condițiilor de angajare, a sistemelor de securitate socială prevăzute de actele cu putere de lege sau de dispozițiile administrative și de reglementare și/sau de contractul colectiv negociat între partenerii sociali naționali, în conformitate cu legislația comunitară și națională și, după caz, protecția datelor, a mediului și normele de planificare a teritoriului. Protecția datelor poate să includă protecția datelor cu caracter personal, confidențialitatea informațiilor transmise sau stocate și protecția vieții private;

[...]”

- 5 Capitolul 2 al Directivei 97/67 reglementează serviciul universal. Articolul 3 din această directivă prevede:

„(1) Statele membre asigură că utilizatorii beneficiază de dreptul la un serviciu universal care implică prestarea permanentă a unui serviciu poștal de o calitate determinată în toate punctele de pe teritoriul lor la prețuri accesibile pentru toți utilizatorii.

[...]

(4) Fiecare stat membru adoptă măsurile necesare pentru a asigura că serviciul universal cuprinde cel puțin prestările următoare:

- ridicarea, sortarea, transportul și distribuția expedierilor poștale de cel mult două kilograme;
- ridicarea, sortarea, transportul și distribuția coletelor poștale de cel mult 10 kilograme;
- serviciile pentru expedierile recomandate și expedierile cu valoare declarată.”

- 6 Articolul 9 din directiva menționată prevede:

„(1) În ceea ce privește serviciile care sunt în afara sferei serviciului universal, statele membre pot introduce autorizații generale în măsura necesară pentru a garanta respectarea cerințelor esențiale.

(2) În ceea ce privește serviciile din sfera serviciului universal, statele membre pot introduce proceduri de autorizare, inclusiv licențe individuale, în măsura necesară pentru a garanta respectarea cerințelor esențiale și a asigura furnizarea serviciului universal.

Acordarea autorizațiilor poate:

- să fie supusă obligațiilor de serviciu universal;
- dacă este necesar și justificat, să impună cerințe privind calitatea, disponibilitatea și realizarea serviciilor în cauză;

- după caz, să fie supusă unei obligații de a efectua o contribuție financiară la mecanismele de compensare menționate la articolul 7, în cazul în care furnizarea serviciului universal atrage un cost net și reprezintă o sarcină injustă pentru furnizorul (furnizorii) de serviciu universal, desemnat (desemnați) în conformitate cu articolul 4;
- după caz, să fie supusă unei obligații de a contribui financiar la costurile operaționale ale autorității naționale de reglementare menționate la articolul 22;
- după caz, să fie supusă unei obligații de respectare a condițiilor de muncă stabilite de legislația națională sau să impună o asemenea obligație.

Obligațiile și cerințele enunțate la prima liniuță și la articolul 3 pot fi impuse numai furnizorilor de serviciu universal desemnați.

Cu excepția cazului în care întreprinderile au fost desemnate ca furnizori de serviciu universal în conformitate cu articolul 4, autorizațiile nu pot:

- să fie limitate ca număr;
- pentru aceleași elemente ale serviciului universal sau zone ale teritoriului național, să impună obligații de serviciu universal și, în același timp, contribuții financiare la un mecanism de compensare;
- să reia condițiile aplicabile întreprinderilor, în virtutea unei alte legislații naționale, care nu este specifică acestui sector;
- să impună alte condiții tehnice sau de funcționare decât cele necesare pentru a îndeplini obligațiile prevăzute în prezenta directivă.

(3) Procedurile, obligațiile și cerințele prevăzute la alineatele (1) și (2) sunt transparente, accesibile, nediscriminatorii, proporționale, precise și lipsite de ambiguitate, făcute publice în prealabil și bazate pe criterii obiective. Statele membre se asigură că motivele de refuzare sau retragere a autorizației în totalitate sau parțial sunt comunicate solicitantului și stabilesc o procedură de recurs.”

7 Considerentul (33) al Directivei 2008/6 prevede:

„Ar trebui să se permită statelor membre să aplice un sistem de autorizații generale și licențe individuale în cazul în care acest lucru este justificat și proporțional cu obiectivul urmărit [...]”

Dreptul finlandez

- 8 Potrivit articolului 1 alineatul 1 din postilaki (415/2011), în versiunea în vigoare la data faptelor în discuție în litigiul principal (denumită în continuare „Legea 415/2011”), obiectivul acesteia este de a garanta că serviciile poștale și în special serviciul universal sunt accesibile, în condiții egale, la nivel național.
- 9 Potrivit articolului 3 din Legea 415/2011, orice activitate poștală privind livrarea de corespondență este supusă autorizării. Conform articolului 4 alineatul 1 din această lege, autorizația pentru furnizarea de servicii poștale trebuie solicitată valtioneuvosto. Atribuirea acesteia nu presupune publicarea unui avis.

- 10 Potrivit articolului 6 din Legea 415/2011, autorizația trebuie acordată atunci când:
- „1) solicitantul este o societate sau o asociație care dispune de resurse economice suficiente pentru a putea îndeplini obligațiile unei întreprinderi care furnizează servicii poștale;
 - 2) nu există niciun motiv întemeiat de a pune la îndoială capacitatea solicitantului de a respecta dispozițiile și prevederile aplicabile activității din sectorul poștal;
 - 3) solicitantul are capacitatea de a asigura o funcționare pe bază de regularitate, în concordanță cu autorizația;
 - 4) teritoriul acoperit de autorizația solicitată îndeplinește condițiile care figurează la articolul 7;
 - 5) guvernul nu are motive speciale pentru a presupune că acordarea autorizației ar putea constitui un risc evident pentru securitatea națională.”
- 11 Articolul 9 din Legea 415/2011 se referă la conținutul autorizației. Potrivit acestui articol 9 al doilea paragraf punctul 5, valtioneuvoisto trebuie să prevadă în autorizație obligații care completează dispozițiile acestei legi sau dispozițiile luate pe baza acesteia din urmă și care privesc orice altă cerință, analogă celor enumerate la respectivul articol 9 al doilea paragraf punctele 1-4, care ar fi necesară pentru a garanta calitatea, disponibilitatea și eficacitatea serviciilor.

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 12 Prin decizia din 30 ianuarie 2014, valtioneuvoisto a acordat Ilves Jakelu o autorizație care îi permitea să exercite o activitate poștală privind livrarea de corespondență în sensul articolului 3 din Legea 415/2011. Clauza 1 a acestei autorizații enumera municipalitățile de pe teritoriul finlandez acoperite de autorizația solicitată. Potrivit clauzei 2 a autorizației menționate, care se referă la volumul activității, Ilves Jakelu are dreptul de a exercita o activitate poștală nerestricționată, destinată unor clienți cu care aceasta a încheiat un contract, pe acest teritoriu.
- 13 Clauzele 4-8 ale autorizației amintite urmăresc să garanteze calitatea, disponibilitatea și eficacitatea serviciilor poștale. În temeiul clauzei 4 a aceleiași autorizații, Ilves Jakelu trebuie să redacteze condițiile de livrare înainte de a iniția furnizarea de servicii de livrare de corespondență. Potrivit clauzei 5 a autorizației eliberate prin decizia din 30 ianuarie 2014, Ilves Jakelu trebuie să garanteze că serviciile sale sunt organizate astfel încât corespondența restantă să fie livrată cel puțin săptămânal, cu excepția zilelor de sărbătoare legală. Potrivit clauzei 6 a acestei autorizații, Ilves Jakelu trebuie să furnizeze un serviciu de întrerupere a livrării și un serviciu de modificare a adresei. În temeiul clauzei 7 a autorizației menționate, Ilves Jakelu trebuie să își inscripționeze expedierile astfel încât acestea să poată fi diferențiate și separate de corespondența similară transportată de alți titulari de autorizații. Potrivit clauzei 8 a aceleiași autorizații, Ilves Jakelu trebuie să amenajeze, în fiecare comună de pe teritoriul acoperit de aceasta, cel puțin un punct de colectare pentru primirea corespondenței menționate la articolul 47 din Legea 415/2001 și restituirea corespondenței care a făcut obiectul unei erori de livrare.
- 14 În opinia Ilves Jakelu, articolul 9 din Legea 415/2011 este contrar Directivei 97/67, întrucât nu prevede o procedură de autorizare generală și întrucât permite condiționarea acordării de autorizații pentru servicii care nu fac parte din sfera serviciului universal de îndeplinirea altor condiții decât cele care corespund unor cerințe esențiale.

- 15 Cauza principală privește aspectul dacă valtioneuvosto putea să condiționeze eliberarea autorizației acordate Ilves Jakelu de respectarea clauzelor 4-8 ale acesteia. În opinia guvernului finlandez, aceste clauze sunt necesare pentru a garanta calitatea, disponibilitatea și eficacitatea serviciilor poștale care fac obiectul autorizației.
- 16 În aceste condiții, Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă, Finlanda) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) În cadrul interpretării articolului 9 [din Directiva 97/67], în cazul în care o întreprindere de servicii poștale convine condițiile de livrare cu clienții săi și facturează clienților o taxă al cărei quantum a fost convenit separat cu aceștia din urmă, livrarea de trimiteri poștale ale unor clienți cu care a fost încheiat un contract trebuie considerată un serviciu din afara sferei serviciului universal în sensul alineatului (1) al acestei dispoziții sau un serviciu din sfera serviciului universal în sensul alineatului (2) [al acesteia]?
- 2) În situația în care o astfel de livrare de trimiteri poștale ale unor clienți cu care a fost încheiat un contract constituie un serviciu din afara sferei serviciului universal, articolul 9 alineatul (1) și articolul 2 punctul 14 [din Directiva 97/67] trebuie interpretate în sensul că, în împrejurări asemănătoare celor din procedura principală, furnizarea unor asemenea servicii poștale poate fi condiționată de existența unei licențe individuale, după cum prevede legea națională privind serviciul poștal?
- 3) În cazul în care o astfel de livrare de trimiteri poștale ale unor clienți cu care a fost încheiat un contract constituie un serviciu din afara sferei serviciului universal, atunci articolul 9 alineatul (1) trebuie interpretat în sensul că o autorizație pentru aceste servicii nu poate fi condiționată decât de îndeplinirea obligațiilor care urmăresc garantarea respectării cerințelor esențiale în sensul articolului 2 punctul 19 din [Directiva 97/67] și că eliberarea de autorizații referitoare la aceste servicii nu poate fi condiționată de îndeplinirea niciunei cerințe privind calitatea, disponibilitatea și eficacitatea serviciilor în sensul articolului 9 alineatul (2) din această directivă?
- 4) În cazul în care autorizațiile care se referă la livrarea [...] trimiterilor poștale ale unor clienți cu care a fost încheiat un contract pot fi condiționate numai de îndeplinirea condițiilor care urmăresc garantarea respectării cerințelor esențiale, se poate considera că cerințe cum sunt cele în discuție în procedura principală, care se referă la condițiile de furnizare a serviciului poștal, la frecvența livrării de trimiteri, la serviciul de modificare a adresei și la întreruperea livrării, la marcarea trimiterilor și la punctele de colectare îndeplinesc cerințele esențiale în sensul articolului 2 punctul 19 [din Directiva 97/67] și sunt necesare pentru a garanta respectarea cerințelor esențiale în sensul articolului 9 alineatul (1) [din această directivă]?”

Aprecierea Curții

Cu privire la prima și la a doua întrebare

- 17 Prin intermediul primei și al celei de a doua întrebări, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 9 alineatul (1) din Directiva 97/67 trebuie interpretat în sensul că un serviciu de trimiteri poștale precum cel în discuție în litigiul principal nu face parte din sfera serviciului universal în cazul în care întreprinderea de servicii poștale care îl furnizează convine cu clienții săi condițiile de livrare pentru o taxă facturată al cărei quantum a făcut obiectul unui acord. Dacă este cazul, instanța solicită să se stabilească dacă furnizarea unor astfel de servicii poștale în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal poate fi condiționată de eliberarea unei licențe individuale.

- 18 Pentru a stabili, în primul rând, dacă furnizarea unui serviciu de livrare de trimiteri poștale ale unor clienți cu care a fost încheiat un contract, precum cel în discuție în litigiul principal, intră în domeniul de aplicare al acestei dispoziții sau, dimpotrivă, al articolului 9 alineatul (2) din directiva menționată, trebuie să se stabilească în prealabil dacă acest serviciu face parte din sfera noțiunii „serviciu universal”, în sensul articolului 3 din aceeași directivă. Instanței de trimitere îi revine astfel competența de a analiza dacă activitățile exercitate de Ilves Jakelu care au făcut obiectul cererii sale de autorizație îndeplinesc criteriile stabilite în această privință de Directiva 97/67.
- 19 Pe de o parte, din articolul 2 punctul 13 din această directivă reiese că furnizorul unui serviciu universal este entitatea publică sau privată care asigură totalitatea sau o parte a serviciului universal poștal într-un stat membru și a cărei identitate a fost notificată Comisiei.
- 20 Pe de altă parte, în temeiul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 97/67, un serviciu universal implică prestarea permanentă a unui serviciu poștal de o calitate determinată în toate punctele de pe un teritoriu, la prețuri accesibile pentru toți utilizatorii.
- 21 Printre elementele care pot fi luate în considerare în această privință se află împrejurarea, indicată de instanța de trimitere, potrivit căreia în sarcina Ilves Jakelu nu a fost stabilită nicio obligație de a furniza un serviciu universal. Această constatare reiese de asemenea din observațiile scrise ale guvernului finlandez, potrivit cărora Ilves Jakelu nu este furnizorul de serviciu universal, în sensul articolului 2 punctul 13 din Directiva 97/67, a cărui denumire a fost notificată Comisiei.
- 22 Aceeași concluzie se aplică și împrejurării potrivit căreia Ilves Jakelu a solicitat o autorizație poștală pentru furnizarea de servicii poștale pe teritoriul anumitor municipalități. Astfel, după cum s-a amintit la punctul 20 din prezenta hotărâre, serviciul poștal universal trebuie furnizat în toate punctele de pe un teritoriu.
- 23 Pe de altă parte, guvernul finlandez a arătat în observațiile sale scrise că Ilves Jakelu propune serviciile sale numai unor clienți cu care a încheiat acorduri comerciale. Din cererea de decizie preliminară reiese astfel că quantumul taxei datorate pentru serviciile poștale oferite de această societate este negociat separat și achitat pe bază de factură.
- 24 Este necesar să se amintească în această privință că serviciile de curierat expres se diferențiază de serviciul poștal universal prin valoarea adăugată adusă clienților, pentru care clienții acceptă să plătească suplimentar. Astfel de prestații corespund unor servicii specifice care pot fi separate de serviciul de interes general, care satisfac necesitățile speciale ale operatorilor economici și care impun anumite prestații suplimentare pe care serviciul poștal tradițional nu le oferă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 mai 1993, Corbeau, C-320/91, EU:C:1993:198, punctul 19).
- 25 În plus, din considerentul (15) al Directivei 97/67 reiese că posibilitatea de a negocia contracte individuale cu clienții nu corespunde, *a priori*, noțiunii de prestare a serviciului universal (Hotărârea din 23 aprilie 2009, TNT Post UK, C-357/07, EU:C:2009:248, punctul 48).
- 26 Prin urmare, articolul 9 alineatul (1) din această directivă trebuie interpretat în sensul că o activitate de trimiteri poștale precum cea în discuție în litigiul principal trebuie considerată un serviciu din afara sferei serviciului universal în cazul în care aceasta nu implică prestarea permanentă a unui serviciu poștal de o calitate determinată în toate punctele de pe un teritoriu, la prețuri accesibile pentru toți utilizatorii, aspect a cărui verificare este de competența instanței de trimitere.
- 27 În ceea ce privește, în al doilea rând, aspectul dacă activitatea în discuție în litigiul principal poate fi condiționată de eliberarea unei licențe individuale, trebuie amintit că articolul 9 alineatul (1) din directiva menționată permite statelor membre să impună întreprinderilor din sectorul poștal autorizații generale pentru serviciile care sunt în afara sferei serviciului universal, în timp ce alineatul (2) primul paragraf al acestui articol prevede posibilitatea statelor membre de a introduce

proceduri de autorizare, inclusiv licențe individuale, în ceea ce privește serviciile care intră în sfera serviciului universal [a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 noiembrie 2016, DHL Express (Austria), C-2/15, EU:C:2016:880, punctul 20].

- 28 Trebuie arătat că, deși din considerentul (33) al Directivei 2008/6 reiese că ar trebui să se permită statelor membre să aplice un sistem de autorizații generale și de licențe individuale în cazul în care acest lucru este justificat și proporțional cu obiectivul urmărit, nu este mai puțin adevărat că articolul 9 alineatul (1) din Directiva 97/67, contrar alineatului său (2), nu prevede posibilitatea de a supune furnizarea de servicii poștale condiției eliberării unei licențe individuale.
- 29 În aceste condiții, este necesar să se constate că furnizarea unor astfel de servicii poate fi supusă numai condiției eliberării unei autorizații generale, în sensul articolului 2 punctul 14 din aceeași directivă.
- 30 Având în vedere considerațiile care precedă, se impune să se răspundă la prima și la a doua întrebare că articolul 9 alineatul (1) din Directiva 97/67 trebuie interpretat în sensul că un serviciu de trimiteri poștale precum cel în discuție în litigiul principal nu face parte din sfera serviciului universal în cazul în care nu implică prestarea permanentă a unui serviciu poștal de o calitate determinată în toate punctele de pe un teritoriu, la prețuri accesibile pentru toți utilizatorii. Furnizarea de servicii de trimiteri poștale din afara sferei serviciului universal poate fi supusă numai condiției eliberării unei autorizații generale.

Cu privire la a treia întrebare

- 31 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 9 alineatul (1) din Directiva 97/67 trebuie interpretat în sensul că furnizarea de servicii poștale din afara sferei serviciului universal poate fi condiționată de îndeplinirea unor cerințe precum cele prevăzute la articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a doua liniuță din această directivă.
- 32 Or, Curtea a avut deja ocazia să se pronunțe asupra acestei întrebări în Hotărârea din 16 noiembrie 2016, DHL Express (Austria) (C-2/15, EU:C:2016:880), și răspunsul pe care l-a dat este valabil și în prezenta cauză.
- 33 Astfel, la punctul 26 din această hotărâre, Curtea a arătat că articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a doua liniuță din directiva menționată permite statelor membre să condiționeze acordarea autorizațiilor de respectarea cerințelor privind calitatea, disponibilitatea și realizarea serviciilor în cauză. Aceasta a considerat că, în lipsa unei precizări cu privire la serviciile vizate de această obligație, trebuie subliniat că din lucrările pregătitoare ale Directivei 2008/6 reiese că legiuitorul Uniunii a intenționat să elimine nu numai ultimele obstacole din calea deschiderii complete a pieței pentru anumiți furnizori de serviciu universal, ci și toate celelalte obstacole din calea furnizării de servicii poștale. Curtea a concluzionat că, în lipsa unei indicații în sens contrar și ținând seama de natura obligației în discuție, rezultă astfel că toți furnizorii de servicii poștale pot fi supuși obligației prevăzute la articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a doua liniuță din Directiva 97/67.
- 34 În aceste condiții, este necesar să se răspundă la a treia întrebare că articolul 9 alineatul (1) din Directiva 97/67 trebuie interpretat în sensul că furnizarea de servicii poștale din afara sferei serviciului universal poate fi condiționată de îndeplinirea unor cerințe precum cele prevăzute la articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a doua liniuță din această directivă.

Cu privire la a patra întrebare

- 35 Cea de a patra întrebare trebuie înțeleasă ca fiind adresată numai în ipoteza în care articolul 9 alineatul (1) din Directiva 97/67 ar fi fost interpretat în sensul că o autorizație pentru furnizarea de servicii poștale din afara sferei serviciului universal poate fi condiționată numai de îndeplinirea

obligațiilor care urmăresc garantarea respectării cerințelor esențiale în sensul articolului 2 punctul 19 din această directivă. Or, având în vedere răspunsul dat la a treia întrebare, nu mai este necesar să se răspundă la a patra întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- ³⁶ Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a șasea) declară:

- 1) **Articolul 9 alineatul (1) din Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2008/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 februarie 2008, trebuie interpretat în sensul că un serviciu de trimiteri poștale precum cel în discuție în litigiul principal nu face parte din sfera serviciului universal în cazul în care nu implică prestarea permanentă a unui serviciu poștal de o calitate determinată în toate punctele de pe un teritoriu, la prețuri accesibile pentru toți utilizatorii. Furnizarea de servicii de trimiteri poștale din afara sferei serviciului universal poate fi supusă numai condiției eliberării unei autorizații generale.**
- 2) **Articolul 9 alineatul (1) din Directiva 97/67, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2008/6, trebuie interpretat în sensul că furnizarea de servicii poștale din afara sferei serviciului universal poate fi condiționată de îndeplinirea unor cerințe precum cele prevăzute la articolul 9 alineatul (2) al doilea paragraf a doua liniuță din această directivă, astfel cum a fost modificată.**

Semnături